

INSTYTUT FIZYKI WYDZIAŁ FIZYKI, ASTRONOMII I INFORMATYKI STOSOWANEJUJ

AUTOR: MAZUR MICHAŁ

O P I E K U N : PROF. DR HAB. JERZY SMYRSKI

Pomiar czasu przelotu cząstek pomiędzy detektorami scyntylacyjnymi odczytywanymi przez fotopowielacze krzemowe

Abstrakt

Fotopowielacze krzemowe stosowane są coraz częściej do rejestracji fotonów w scyntylacyjnych detektorach cząstek ze względu na ważne zalety: małe rozmiary, brak czułości na pole magnetyczne i możliwość rejestracji pojedynczych fotonów. W ramach obecnego doświadczenia badano odczyt pasków scyntylatora plastikowego przy pomocy trójek fotopowielaczy krzemowych połączonych szeregowo, pozwalających na uzyskanie trzykrotnie wyższej wydajności rejestracji fotonów w porównaniu z tradycyjnie stosowanymi pojedynczymi fotopowielaczami. Testy przeprowadzono z wykorzystaniem cząstek β ze źródła ⁹⁰*Sr*. Impulsy z fotopowielaczy rejestrowano przy pomocy próbkującego ADC. Precyzja pomiaru czasu przelotu cząstek pomiędzy długim (300 mm) i krótkim (5 mm) scyntylatorem wyniosła 0.5 ns (σ).

Układ eksperymentalny

- Scyntylator 1 typ BC420 (plastik), $300 \times 19 \times 5 \text{ mm}^3$
- Scyntylator 2 typ BC420 (plastik), $5 \times 5 \times 5 \text{ mm}^3$
- SiPM0, SiPM1 trójki fotopowielaczy krzemowych Hamamatsu S12572-050P połączonych szeregowo
- ► SiMP2, SiMP3 fotopowielacze krzemowe Hamamatsu S12572-050P
- ▶ P1, P2, P3, P4 przedwzmacniacze typ AD 8000
- ► W0, W1 wzmacniacze kształtujące Ortec 474
- ► R2, R3 aktywne rozdzielacze impulsu Phillips Scientific 740
- ► D1, D2 dyskryminatory LeCroy 623A
- C układ koincydencyjny SIN FC 104
- ► ADC próbkujący układ ADC, 5 GHz, 12 bit CAEN DT5742
- ► HV1, HV2 zasilacze wysokiego napięcia Instytut Fotonowy

Nurreconic noniccio probicio fotonomiclocom kracmonuch

Wyznaczanie napięcia przebicia fotopowielaczy krzemowych

Fotopowielacz krzemowy to detektor składający się z tysięcy połączonych równolegle fotodiod lawinowych, zdolny do rejestrowania pojedynczych fotonów. Jego wzmocnienie rośnie liniowo z napięciem począwszy od napięcia przebicia.

Napięcie przebicia wyznaczone zostało poprzez pomiar amplitudy impulsów z fotopowielacza w funkcji wysokiego napięcia, a następnie ekstrapolację punktów pomiarowych do zerowej wartości amplitudy. Pomiary przedstawione na rysunku poniżej, po prawej stronie, wykonano dla amplitud impulsów odpowiadających rejestracji dwóch oraz pięciu fotonów.

Hamamatsu S12572-050P

1 10%/ 2 3 4 7.320% 10.00%/ Auto

Napięcie przebicia: $V_B = 64.6(1) V$

Wybrane napięcie pracy: $V_B + 2V$

- ▶ powierzchnia czynna $3 \times 3 \text{ mm}^2$
- liczba pikseli 3600
- wydajność detekcji fotonów 35%
- \blacktriangleright wzmocnienie $\sim 1\cdot 10^6$
- ▶ napięcie pracy ok. 65 V
- ▶ poziom szumu 1 2 MHz

Impulsy odpowiadając rejestracji 1, 2, 3,... fotonów

- ► wyznaczenie linii bazowej
- wyznaczenie amplitudy
- wyznaczenie czasu początku impulsu poprzez dopasowanie linii prostej do flanki opadającej (umożliwia to eliminację efektu "*time walk*")
- zapis danych o amplitudzie i czasie po pliku o strukturze drzewa ROOT-CERN.

Źródło promieniowania 9.5 cm od środka scyntylatora. Czas przelotu: $TOF = (t_0 + t_1) - (t_3 + t_4)$ rozdzielczość TOF - 0.5 ns (σ)